

به گفته برخی تولیدکنندگان، شهرها و کشورهای دیگر صنایع دستی هرمزگان همواره استقبال بی شماری می‌کنند و سالانه شمار زیادی از صنایع هرمزگان به این مناطق صادر خواهد شد. مسلمان این امر در مباحث اقتصادی و اشتغال در استان، نقش به‌سزایی دارد بنابراین مسئولان هرمزگانی باید بیشتر به این قشر از جامعه هنر توجه کنند

پایان حج بدون کرونا

مقام‌های سعودی از برگزاری موفقیت‌آمیز مراسم حج امسال بدون هیچ مورد ابتلا به ویروس کرونا خبر دادند. به گزارش ایسنا مقام‌های حج، امنیتی و بهداشتی عربستان سعودی اعلام کردند طرح‌های آن‌ها برای برگزاری این مراسم مذهبی با موفقیت انجام شده و هیچ مورد جدی از مشکلات ناشی از ابتلا به ویروس کرونا و یا دیگر بیماری‌ها گزارش نشده است. حجاج به صورت معمول سه روز در منطقه منا می‌مانند اما این امکان وجود دارد که در روز را در این مکان سپری کنند به شرط آن‌که زائران پیش از غروب آفتاب روز دوم محل را ترک کنند. این موضوع که به آن «تعجل» می‌گویند در برخی موارد خاص چون شرایط کرونایی امسال به کار گرفته شد. برای دومین سال پیاپی مراسم مذهبی حج با حضور حداقلی زائران به سبب همه‌گیری ویروس کرونا برگزار شد. زائران مراسم حج امسال از میان بیش از ۵۵۸ هزار نفر ساکن عربستان بین ۱۸ تا ۵۶ سال بدون سابقه بیماری مزمن و از طریق یک سیستم آنلاین انتخاب شدند؛ این در حالی است که در سال ۲۰۱۹ و پیش از آغاز همه‌گیری ویروس کرونا در مجموع ۲.۵ میلیون نفر از سراسر جهان در این مراسم مذهبی شرکت کردند.

اختصاصی صبح ساحل / چرا کاهش شاخص قیمت مواد غذایی شامل ایران نمی‌شود؟

حذف قیمت‌گذاری دستوری راهی برای تعادل

غزاله ماندگاری

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) اخیراً اعلام کرد: «برای نخستین بار در ۱۲ ماه گذشته، قیمت مواد غذایی در ژوئن ۲٫۵ درصد کاهش داشته است». این کاهش قیمت تحت تأثیر افت قیمت روغن گیاهی، غلات و محصولات لبنی بوده است، شاخص قیمت غذای فائو (که تغییرات ماهانه سبدي از غلات، دانه‌های روغنی، محصولات لبنی، گوشت و شکر را بررسی می‌کند)، در ژوئن به ۱۲۴٫۶ واحد در مقایسه با ۱۲۷٫۸ واحد در ماه مه کاهش پیدا کرد. آمار ماه مه پیش‌ازین ۱۲۷٫۱ واحد اعلام شده بود. کالاهایی که باعث کاهش شاخص قیمت جهانی شده‌اند، چندین ماه است که شاهد هیچ‌گونه کاهش قیمتی یا ثبات قیمتی در کشورمان نبوده‌ایم. در ادامه به گفت‌وگو با کارشناس اقتصادی درباره چگونگی تعیین شاخص قیمت جهانی و تفاوت آن با ایران می‌پردازیم.

گفت‌وگو با «محمد محبی»

عضو هیئت علمی دانشگاه هرمزگان درباره تفاوت قیمت‌ها ایران با سازمان فائو عدم سیستم توزیع مناسب در قیمت‌گذاری‌ها

دکتر «محمد محبی»، عضو هیئت علمی دانشکده مدیریت، اقتصاد و حسابداری دانشگاه هرمزگان است. در ادامه با ایشان به گفت‌وگو نشستیم تا برای مان علت تفاوت قیمت‌ها جهانی با کشور را توضیح دهد. **سازمان فائو اعلام کرده که قیمت جهانی مواد غذایی در ماه ژوئن، برای اولین بار در ۱۲ ماه گذشته کاهش پیدا کرده، چگونه این شاخص قیمت بررسی می‌شود؟**

شاخص قیمت، میزان تغییرات قیمت را در زمانی بر اساس یک مبدأ تعیین می‌کند؛ یعنی یک سال پایه به‌عنوان شاخص ۱۰۰ تعریف می‌شود. مثلاً فرض کنید سال به فرض ۹۵ در ایران سال پایه در نظر گرفته شود، اگر قیمت یک کالایی ۱۰۰ واحد بوده و الان کالای قیمتش رسیده به ۱۴۰ واحد یعنی ۴۰ درصد افزایش یافته است؛ اما شاخص یک ویژگی دارد که معدلی از قیمت‌های مختلف است و تغییرات قیمت بخشی از کالاها را اندازه‌گیری می‌کند. به‌طور متوسط وقتی می‌گوییم فرض کنید که نسبت به سال پایه، ۲۰ درصد افزایش پیدا کرده یعنی متوسط افزایش قیمت آن کالاهایی که در این سبد تعریف شدند، نسبت به گذشته ۲۰ درصد افزایش پیدا کرده و شاخص ۱۲۰ شده است. در نهایت شاخص قیمتی که سازمان جهانی خواربار و مواد غذایی {فائو} تعریف می‌کند نیز یک سبد از کالاهای مختلف را شامل مواد غذایی نان و غلات گوشت و لبنیات و میوه و خشکبار و سبزیجات و حبوبات و قند و شکر و به‌طور کلی آنچه به‌عنوان مواد غذایی در جامعه بین‌المللی مطرح هستند. بر اساس این وزن‌هایی که این کالاها در سبد خانوارها تعریف می‌شوند، یک سال

را به‌عنوان سال پایه در نظر می‌گیرد. اگر در طول یک سال افزایش قیمتی در کالاهایی که ذکر کردیم، داشته باشیم شاخص‌ها عددی که هستند که افزایش پیدا می‌کنند؛ مثلاً اگر فرض کنیم شاخص ۱۵۳ بوده به ۱۵۶ تبدیل شده که این افزایش شکلی خودش را نشان می‌دهد.

چرا این کاهش قیمت با افزایش قیمت برخی مواد غذایی در ایران همراه بوده است؟

طبق گزارش جدید سازمان فائو، شاخص قیمت مواد غذایی اصلی خانوارها در دنیا چیزی حدود ۲۵ درصد نسبت به ماه مه کاهش پیدا کرد؛ اما در کشور ما هم‌زمان در خردادماه افزایش قیمت مواد غذایی داشتیم. به‌طوری‌که ما در بحث نان و غلات بیشتر از ۲ درصد، گوشت قرمز و سفید بالای ۲ تا ۲٫۲ درصد، لبنیات تخم‌مرغ و روغن ۴ درصد، میوه و خشکبار ۱۵ درصد، سبزیجات و حبوبات ۱۲ درصد و شیر ۳٫۵ درصد افزایش قیمت داشتیم؛ اما این سؤال در ذهن افراد به وجود می‌آید که چطور است در کل دنیا شاخص قیمت مواد غذایی در طی ماه‌های گذشته کاهش پیدا کرده اما در کشور ما افزایش یافته است؟ دلیل این امر چیست؟ فرض کنید، برای یک دوره خاص در دنیا، متوسط قیمت جهانی کالاهای قابل تجارت ثابت بمانند؛ اما در کشور ما به دلایل مختلف اعم از افزایش نرخ ارز در طول همان دوره، افزایش قیمت داشته باشیم. این امر به این دلیل است که اگر قرار باشد کالایی از خارج وارد کنیم، باید با دلار گران‌تری آن را وارد کنیم ولی این کالا به‌صورت رایلی افزایش قیمت خواهد داشت. حال فرض کنید که در دنیا هیچ تغییر در قیمت مواد غذایی ایجاد نشده باشد، یک کالا را در نظر بگیرید که یک دلار به فروش می‌رسد، دلار در گذشته ۱۲ هزار تومان بوده اما دلار به ۲۵ هزار تومان رسیده است، در نهایت طبیعی است که افزایش قیمت به وجود آید. بنابراین، زمانی که می‌گویند سازمان خواربار جهانی اعلام کرده که قیمت مواد غذایی در دنیا کاهش پیدا کرده این به معنای این نیست که متناظر با آن در کشور ما هم کاهش در قیمت را شاهد باشیم. زمانی مردم کشور می‌توانند هم‌زمان با کاهش قیمت در دنیا، متوجه این امر شوند که تغییرات نرخ ارز، تغییرات نسبی قیمت‌ها در شاخص قیمت صادرات و واردات را نداشته باشیم، از طرفی به‌راحتی و بدون هزینه‌های مختلف، بتوان کالاها را وارد کشور کرد. به‌طور کلی، می‌توان گفت در ایران، سیستم ارزی محصولات غذایی‌مان مشکل دارد. چون سیستم درواقع ناصحیح و غیر شفافیتی در بازار ما وجود دارد، همواره بحث‌های مربوط حضور پررنگ احتکار کنندگان مواد غذایی، واسطه‌گران و دلالاتی که به سود کم قانع نیستند و فرآیندهای طولانی واسطه‌گری برای اینکه کالا درواقع بعداً اینکه از چند دسته عبور

می‌کند تا به مصرف‌کننده نهایی می‌رسد، تمامی این موارد می‌تواند باعث افزایش قیمت کالاها در بازار ایران شود. در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، هایپر مارکت‌های بزرگ باهم رقابت می‌کنند و معمولاً این رقابت باعث می‌شود که آن‌ها تا آنجایی که سیستم هزینه‌هایشان اجازه می‌دهد، قیمت‌ها را کاهش دهند تا مشتری‌های خود را از دست ندهند، اما متأسفانه در کشور ما در بعضی مواقع با مشکلاتی اعم از کمبود کالا، واردات و احتکار مواجه می‌شویم. به همین دلیل، زمانی که به‌صورت نسبی قیمت‌ها را بررسی می‌کنیم، چه هزینه مواد غذایی در بین خانوارهای ایرانی، چه شهری و چه روستایی، به‌صورت نسبی از سایر نقاط دنیا بیشتر است، این نشان‌دهنده این است که کالاها در یک سیستم ناصحیح توزیع می‌شوند.

درحالی‌که سازمان فائو اعلام کرده محصولات لبنی کاهش یافته، چرا در ایران محصولات لبنی از جمله شیر گران‌تر شده است؟

بر اساس اعلام جدید سازمان فائو، قیمت محصولات لبنی در کاهش قیمت داشته است؛ اما هم‌زمان در اقتصاد ایران می‌بینیم، بر اساس گزارش خردادماه، محصولات لبنی حدود ۴ درصد رشد داشته‌ایم. قیمت محصولات لبنی در ایران به‌صورت دستوری کنترل می‌شود، بنابراین دولت برای تولیدکنندگان محصولات لبنی یک مجوز مبنی بر افزایش قیمت کالای خود را صادر کرده تا بتوانند هزینه‌های خود را پوشش دهند و بتوانند به یک سودآوری منطقه‌ای برسند که مجبور به خروج از این صنعت نشوند. این امر نمی‌تواند به‌صورت کلی در یک سطح اقتصاد کلان، عمل اشتباهی باشد؛ یعنی به دلیل افزایش قیمت نرخ ارز و افزایش هزینه‌های مختلف تولید، هزینه‌های

بنگاه‌های اقتصادی که در امر لبنیات فعالیت دارند، افزایش پیدا می‌کند. بنابراین اگر قرار باشد که قیمت محصولات لبنی در کشور ما ثابت بماند، حاشیه سود این شرکت‌ها کم یا حتی ممکن است منفی شود و ضرر کنند، بنابراین این به نفع صنعت نیست. از طرفی، در بعضی از مواقع، دولت مردان تشخیص می‌دهند، حالا که افزایش هزینه‌های تولید را در بخش‌های دیگر داریم، به‌نوعی مجوز افزایش قیمت محصول هم داده شود تا این صنایع پیش‌ازین ضرر نکنند. واقعیت این است که در حال حاضر به دلیل تحریم‌هایی که علیه ایران وضع شده، هزینه‌های تولید در کشور بالا رفته است. از طرفی دیگر، هزینه‌های کالاهای وارداتی و واسطه‌ای تولید هم افزایش پیدا کرده و برای تولید محصولات لبنی به موادی نیاز داریم که ما خودمان تولیدکننده‌اش نیستیم، برای مثال تغذیه مرغداری‌ها یا گاوداری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد که از کشورهای دیگر وارد می‌کنیم. در حال حاضر، هزینه‌های واردات زیاد شده و نرخ ارز هم نسبت به سال‌های گذشته افزایش پیدا کرده است؛ بنابراین شاید تأخیر در افزایش قیمت محصولات لبنی را شاهد هستیم، مثلاً فرض کنید نرخ ارز از ۱۱ تومان به ۲۵ تومان رسیده است اما ما به همین اندازه افزایش قیمت محصولات لبنی را که نداشته‌ایم. در طی سال گذشته، ما هیچ‌وقت شاهد این نبودیم که با افزایش نرخ ارز، به‌سرعت این قیمت‌ها تعدیل شوند. در این مقطع، فشار به تولیدکننده وارد شده، به دلیل اینکه با افزایش قیمت مواد مورد نیاز برای تغذیه دام این شرکت‌ها هزینه‌هایشان افزایش پیدا کرده و این هزینه‌ها یک‌دفعه اتفاق افتاده است اما از آن طرف افزایش قیمت به آن اندازه اتفاق نیفتاده است و مجوز

داده نشده است. وقتی قیمت کالا را کنترل می‌کنیم اما هزینه‌ها را نمی‌توانیم کنترل کنیم، این به زیان تولیدکننده است. در این شرایط است که دولت‌ها معمولاً برای اینکه به تولیدکنندگان کمکی کنند، سعی می‌کنند که مجوز قیمت به افزایش قیمت دهند؛ اما در دنیای رقابتی اصلاً ما چنین چیزی را نداریم، متأسفانه در کشور ما، قیمت‌گذاری‌های دستوری است. برای رشد تولید در هر صنعتی، نه الزاماً صنعت مواد غذایی، لازم هست که یک نسبت مناسبی بین هزینه‌های تولید و قیمت فروش محصول وجود داشته باشد.

چه زمان کاهش قیمت در کشور با شاخص قیمت در دنیا، برابر می‌شود؟

کشور ما با قیمت‌گذاری دستوری که برای منفعت مصرف‌کنندگان و جلوگیری از فشارهای زیاد بر روی مصرف‌کنندگان، خانوارها و مردم انجام می‌دهد، عملاً مشکلاتی را برای بخش تولید ایجاد می‌کنیم و شاید باعث آسیب رساندن به مزیت‌های رقابتی خودمان شویم. ازنظر بنده، برای اینکه کشور ما به یک مرحله‌ای برسد که بتواند مزیت‌های رقابتی خود را شکوفا کند، این قیمت‌های دستوری باید حذف شوند. هم‌زمان با کاهش قیمت مواد غذایی در دنیا، ما شاهد افزایش قیمت در محصولات مواد غذایی در کشورمان هستیم، دلیل اصلی این است که ما در یک بازار رقابتی با دنیا تعامل نداریم یعنی همان روز که قیمت کالا کاهش پیدا می‌کند، ما همان روز کالا را وارد کشور نمی‌کنیم. پس عوامل مختلفی در این امر دخالت دارد که اگر یک کالایی در دنیا قیمتش کاهش پیدا کند، الزاماً به معنای کاهش قیمت در داخل کشور نیست. در دنیا ممکن است بعد از تعطیلی‌های مکرر در بحران کرونا که باعث افزایش قیمت محصولات غذایی شده بود، اکنون شاهد کاهش قیمت باشیم. این کاهش قیمت نیز به دلیل رونق بخش‌های تولیدی در برخی کشورها یا کاهش جو روانی در زمان شیوع کرونا بوده است؛ اما در کشور ما چه زمانی می‌توانیم انتظار کاهش قیمت این محصولات را داشته باشیم؟ زمانی که تورم داخلی خود را کنترل کنیم، در صورت کنترل نشدن تورم داخلی، هزینه‌های تولید، قیمت دستمزد نیروی انسانی و نرخ ارز افزایش پیدا می‌کند و مواد واسطه‌ای که ما در تولید نیاز داریم ارزش پیدا می‌کند؛ بنابراین باید یک بخش‌هایی از سیستم عرضه را اصلاح کنیم و سعی کنیم قیمت‌ها را شفاف کنیم، در این صورت ممکن است یک‌بار افزایش قیمت داشته باشیم اما با شفافیت قیمت، امکان حرکت منابع به سمت تولید کالاهایی که مورد نیاز جامعه و به‌صرفه است، سوق داده می‌شود. در نهایت در بلندمدت، طبیعتاً به‌صورت نسبی قیمت‌های مواد غذایی نسبت به سایر کالاها و خدماتی مورد استفاده در کشور، کاهش پیدا می‌کند.

فرشید کریمی، کارشناس و فعال گردشگری که مدیریت این وبینار را به عهده داشت، نیز با اشاره به سختگیری‌هایی که برای صدور ویزای درمان می‌شود، اظهار کرد: با توجه به محدودیت‌هایی که در صدور ویزا اعمال شد، در ابتدا بسیاری از اتباع کشورهای همسایه با ویزای سلامت وارد ایران می‌شدند که سوءاستفاده‌هایی هم از آن شد و متعاقباً سختگیری‌هایی در تأیید مدارک اعمال شد. او در ادامه این سوال را پرسید که آیا قرار است فرآیند صدور ویزای درمان کوتاه‌تر شود؟ که سالاریان، نماینده وزارت امور خارجه در استان اصفهان گفت: وزارت خارجه در این مورد رأی تصمیم‌گیر نیست. در واقع، ما انتقال‌دهنده تصمیم‌های دستگاه‌های مربوطه هستیم. با توجه به وضعیت ویروس کرونا اگر کسی برای درمان به ایران مراجعه می‌کند حتماً در ارتباط با او ملاحظات انتقال ویروس را در نظر دارند که چنین تصمیم می‌گیرند.

گردشگری ایران تأیید کرد که ویزای گردشگری ایران در حال حاضر با توجه به بخشنامه‌های ستاد کرونا ملی محدود شده است. او تأکید کرد که وزارت امور خارجه رأساً درباره صدور ویزا تصمیم نمی‌گیرد و اکنون هم به خاطر دستور ستاد ملی کرونا صدور ویزا محدود شده است و هرگاه درباره هر کشوری دستوری داده شود بر اساس آن عمل می‌شود. سالاریان با اشاره به انواع ویزای ایران که شامل گردشگری، درمان، تجاری، کار، تحصیلی یا دانشجویی و وابستگی و خانواده می‌شود، افزود: در حال حاضر به دستور ستاد ملی کرونا برای اتباع خارجی فقط ویزای تجاری و درمان، پس از بررسی‌های بیشتر صادر می‌شود. تعداد ویزای دانشجویی هم خیلی کم است و موردی صادر می‌شود. در واقع فعلاً برای صدور ویزا حکم کلی نمی‌توان داد، ویزای توریستی که عملاً صادر نمی‌شود و سایر ویزاها نیز موردی و پس از بررسی‌های بیشتر صادر می‌شود.

ایران، طبق اظهارات مقامات گردشگری از زمستان سال ۹۹ گرفته شده، اما هر بار به دلیل آن‌چه شروع پیک یا سویه جدید کرونا در کشور عنوان می‌شود، صدور مصوبه و اجرای آن به تعویق افتاده است. وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با توجه به آخرین مذاکراتی که با کمیته‌های این ستاد داشته امیدوار بود از تابستان ۱۴۰۰ مرزها به روی گردشگران خارجی باز شود و حتی در جلسه‌ای با مدیران استان‌ها خواسته بود برای معرفی ایران به عنوان مقصد گردشگری ایمن اقدام کند و نظارت جدی بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی تأسیسات گردشگری داشته باشند، اما از ستاد ملی کرونا هنوز مصوبه‌ای در ارتباط با صدور ویزای توریستی بیرون نیامده است. اگرچه مرزها باز بوده و پروازهای بین‌المللی به بیش از ۲۰ کشور برقرار است. لیرضا سالاریان. رییس نمایندگی وزارت امور خارجه در استان اصفهان. در پیش‌سمپوزیوم یک‌دستال

ادامه ممنوعیت ورود گردشگران خارجی به ایران

گروه اجتماعی //

با وجود اعلام قبلی معاون گردشگری برای بازگشایی مرزها به روی گردشگران خارجی از نیمه تیرماه، اما نماینده وزارت امور خارجه می‌گوید: ویزای توریستی به دستور ستاد ملی کرونا همچنان صادر نمی‌شود و متوقف است.

به گزارش ایسنا، ولی تیموری. معاون گردشگری. در خردادماه خبر داد که به دنبال توافق‌های اولیه، صدور ویزای گردشگری ایران از نیمه دوم تیرماه ۱۴۰۰ از سر گرفته می‌شود. صدور این ویزا هم‌زمان با همه‌گیری ویروس کرونا از فروردین‌ماه سال ۱۳۹۹ متوقف شده است. با این وجود، ستاد ملی کرونا فقط مجوز